

BÀI GIẢNG

LỊCH SỬ GIÁO DỤC

1. **GIÁO DỤC PHONG KIẾN**

- ❑ HIỆN TƯỢNG GIÁO DỤC THỜI BẮC THUỘC
- ❑ GD THỜI NGŨ, ĐÌNH, TIỀN LÊ VÀ LÍ, TRẦN, HỒ (Thế kỉ X-TK XIV).
- ❑ GD THỜI LÊ SƠ (1428-1527)
- ❑ GD THỜI LÊ - MẠC, TRỊNH - NGUYỄN (TKXVI – TKXVIII)
- ❑ GD THỜI TÂY SƠN (TKXVIII)
- ❑ GD TRIỀU NGUYỄN (TKXIX)

2. **GD THỜI PHÁP THUỘC (1858-1945)**

3. **GDVN TỪ 8/45-NAY**

GIÁO DỤC PHONG KIẾN

- ❑ HIÊN TƯỢNG GIÁO DỤC THỜI BẮC THUỘC (TK I.tr.cn-TK X)
 1. Tây Hán xâm lược nước ta năm 111 tr.cn. Năm 23 s.cn nước ta chính thức bị nhà Đông Hán đơ hộ
 2. Khởi nghĩa Hai Bà Trưng (40-43), Bà triệu (248), Lí Bí (544), Mai Thsc Loan (722), Phùng Hưng (766-791), Khúc Thừa Dụ (TK X)-Ngơ-Đinh-Tiền Lê-Lí..
 3. Nhà Hán cố đồng hĩa dân tộc ta bằng cả vũ lực và văn hĩa. Nho giáo và nhà trường xuất hiện ở nước ta từ TK I, tr.cn (Sĩ Nhiếp). Nho sĩ người Việt thời bấy giờ cũ: Lí Tiến, lí Cầm, Trương Trọng, Khương công Phụ, Tinh Thiều

Phật giáo

1. Phật giáo du nhập vào nước ta từ TK III qua đường thủy và đường bộ. Khi vào VN Phật giáo chia làm hai dạng: PG dân gian và PG cung đình
 - Phật giáo nguyên thủy-tiểu thừa-Nam tông
 - Đại thừa-Bắc tông
 - Mật tông
 - ✓ Vô ngã, vô thường, duyên,
 - ✓ Con đường giải thoát: là sự thành tâm, làm điều thiện, chấp nhận thân phận
- Xu hướng tam giáo đồng nguyên là nét riêng của người Việt

Giáo dục thời Ngô-Đinh-Tiền Lê và Lý-Trần-Hồ

- Từ 907-1009 nước ta trải qua 5 lần hưng vong của các triều đại với những người đứng đầu là thủ lĩnh quân sự do đó giáo dục không phát triển mạnh.

Khúc Thừa Dụ-Dương Diên Nghệ-Ngô Quyền-Đinh Bộ Lĩnh-Lê Hoàn

- Phần lớn việc học là ở các chùa của Phật giáo

- Lí Công Uẩn môĩnà kè nguyên oĩ ãnh của nũc Nã Việt (1009-1225).
- Lí Thành Tông cho dõng Văn Miếu(1070).
- Lí Nhân Tông cho xãy dõng Quốc tũ Giãm (1076).
- Khoa cũĩnày tuyển chọn nhân tài bằ ãn tũ khoa thi “Minh kinh bác hũ” -1075, ngũĩ ãn này là Lê Văn Thũnh (biế caĩ tam giãm).
- 1232, Trần Thái Tông mũ khoa thi Thái hũ sinh (tiẽn số).
- 1304 bũ thi Phẩ giãm, Nũ giãm chẽ chuĩ trũng Nho giãm.
- Nhà Hũ (1400-1407) tổ chức thi thêm môn toán
- 1918 thờ Nguyễn bãi bỏ thi cử của Nho giảo

CHU VĂN AN (1293-1370)

- Ham học, cương trực, liêm khiết, thông tuệ
- Học để dạy học giúp cho người thành đạt. Không đem sở học mưu cầu danh lợi, không khuất phục trước áp lực.
- Nhiều học trò đỗ đạt.
- Dạy nội dung kinh điển của Nho giáo và tìm hiểu cuộc sống dưới ánh sáng của Nho giáo.
- Phương pháp dạy học liên hệ thực tế, soi sáng cuộc sống, xã hội, thời cuộc, phát triển trí thông minh. Cách dạy đáp ứng được với việc thay đổi thi cử của nhà vua
- Làm chức Tế tửu nhà Thái học, dạy Thái tử.

- ❖ Hồ Quý Ly đề cao văn hóa dân tộc, chú trọng kĩ nghệ, mở rộng rãi chữ Nôm, đưa cả môn toán vào thi cử. Tiếp thu có phê phán văn minh Trung Hoa
- ❖ 1383 mở thư viện, định lại phép thi cử. Chống lối học vẹt, máy móc, học trò suy nghĩ tích cực, sáng tạo và liên hệ thực tế cuộc sống
- ❖ 1397 đề ra chính sách khuyến học, mở trường đến tận châu, huyện, cử các học quan, tạo kinh phí cho việc học. Khuyến khích các mặt giáo dục khác như học võ, học nghề, làm thuốc, chữa bệnh

GIÁO DỤC THỜI LÊ SƠ

❖ Mục tiêu: Đào tạo nhân tài và nâng cao dân trí.

Đào tạo độ ngũ quan lại thông qua thi cử (thi Văn, Võ, Lại viên).

Đào con người yêu nước, bảo vệ tổ quốc.

Tuyển chọn hiền tài qua thi cử giúp vua trị quốc.

Truyền bá ý thức hệ phong kiến cho nhân dân.

Việc học hướng tới vinh hoa phú quý, giúp dân, cứu nước, biết sống theo đạo lý Nho giáo...

Tu thân theo mẫu người quân tử của Nho giáo.

Nội dung giáo dục thời Lê sơ

- ❖ Nội dung kinh điển của Tống Nho: Tứ thư, Ngũ Kinh do Chu Hy (1130-1200) chú giải.
- ❖ Gắn với chính trị, gia đình: hiếu đễ, trật tự, kỷ cương, gia phong.
- ❖ Tam cương, ngũ thường.
- ❖ coi trọng cả đức lẫn tài.